

PATIENTFÖRESKRIFTER EFTER BRÖSTCANCEROPERATION

SÅRVÅRD

Såret är sytt med **styggn som smälter av sig själv**. **Sårförbandet** får avlägsnas efter två dagar och du får duscha. Ifall såren vätskar ska du duscha såren dagligen och skydda såret med en kompress eller sårdyna.

Först efter att såren läkts får du bada bastu och simma, också deodorant får användas först då såren läkts ordentligt.

Efter operationen är det skäl att använda mjuka och stödande BH:n. Första tiden ska BH: n användas dygnet runt. Skaffa BH: n färdigt redan innan ingreppet.

SMÄRTVÅRD

Det är viktigt att du använder **smärtmedicin regelbundet** efter operationen under flera dagar.

NÄR LYMFKÖRTLARNA TAGITS BORT

Om man enbart tagit provbitar på lymfkörtlarna i armhålan, kan den opererade sidans arm användas normalt.

Ifall armhålan tömts på lymfkörtlarna ska du undvika att skada armen och handen på den opererade sidan. Använd skyddshanskar i hushålls- och trädgårdsarbeten. Se till att du smörjer in torra händer dagligen för att undvika att det uppstår sår. Inget blodprov får tas eller blodtryck mätas från den opererade sidans arm. Den opererade sidans arm får inte heller användas till vaccinering, kanylering eller andra nålstick.

MOTION

Efter ingreppet får du gymnastikföreskrifter av fysioterapeuten. Det är bra att göra övningarna dagligen så att du får upprätthållit armens rörlighet och funktionsförmåga. Rörelserna gör också att ärrvävnaden inte börjar strama åt. Ifall det uppstår svullnad i den opererade sidans arm, ska du håll handen i höjt läge och pumpa med fingrarna. Vid behov har du möjlighet att få en remiss till lymfaterapi för att få hjälp med att minska svullnaden i armen.

Ifall du fått bröstet bortopererat bara delvis, ska du börja röra på den opererade sidans axel och arm DIREKT nästa dag efter operationen. Ifall bröstet opererats helt bort får du också röra på dig normalt och göra lättare hushållssysslor, men undvik att lyfta över 3kg tunga föremål med den opererade sidans arm de två första veckorna. Efter en månad kan du motionera normalt. Du kan köra bil när armen känns bra och säkerhetsbältet inte trycker på sårområdet.

EFTER OPERATION

Sjukledigheten beror på ingreppets omfattning, men är vanligtvis ungefär en månad. Efterkontrollen görs ca 1 månad efter operationen på kirurgiska polikliniken. Innan du kommer till efterkontrollen har ditt fall redan diskuterats i den mångprofessionella bröstcancerarbetsgruppen som består av kirurgen, onkologen, röntgenläkaren och patologen. Gruppen utvärderar operationens tillräcklighet och planerar tilläggsvården (cancermedicin, strålbehandling, hormonell behandling). Vissa patienter behöver inga tilläggsvårdmetoder.

Ungefär en månad efter operationen får du tid också till onkologen. Onkologen berättar vilka tilläggsvårdmetoder rekommenderas. Du får veta vårdmetodernas effekter, biverkningar och längden på vården. Om det inte behövs några tilläggsvårdmetoder kan canceruppfölningen skötas inom bashälsövården.

Ifall det uppstår problem med tillfrisknandet eller med sår läkningen, ta kontakt med den egna hälsocentralen, arbetshälsövården, operationsavdelningen (06) 826 4637, kirurgiska avdelningen 7 (06) 826 4310, kirurgiska avdelningen 10 (06) 826 4310 eller med samjouren 116 117.

BEHANDLING AV SEROM EFTER BRÖSTOPERATION

Efter en bröstoperation uppstår vanligtvis en hålighet under huden, dit utsöndras ofta serös eller blodblandad vätska från operationsområdet. Det här händer oftast när hela bröstet opererats bort, men ibland också hos patienter som fått en del av bröstet bortopererat. Vätskeansamlingen, dvs. seroman kan också bildas i armhålan.

Sårdränen sitter kvar på operationsområdet så länge som det bildas över 50ml vätska /dygn, men dränen tas bort senast efter 5 dygn. Om det bildas svullnad på operationsområdet efter att sårdränen borttagits är det ett tecken på att ett serom uppstår.

Vätskeansamlingen ska punkteras varje vecka tills vätskemängden lämnar under 50ml. Det finns ingen medicin eller fysioterapi som kan hindra vätskan från att samlas till ett serom. Antibiotikabehandling påbörjas ifall huden kring operationsområdet rodnar eller känns varmare, eller ifall sekretet som punkteras är grymligt eller varaktigt. Blodprov kontrolleras bara vid misstanke om infektion.

Patienten ska själv boka tid till hälsocentral eller arbetshälsovården för punktion av seroman. Det är viktigt att seroman punkteras regelbundet så att sårhäkningen fortskrider normalt.

Punktionen görs direkt på svullnaden under operationssåret eller i armhålan. Patienten sitter under ingreppet, punktionsområdet desinfekteras. Vätskemängden som punkteras kan vara stor, därför rekommenderas att man använder en 60ml spruta, en ljusröd nål och en trevägs infusionskran. M.h.a. trevägskranen kan man tömma bort vätskan, medan nålen och sprutan får ligga kvar.

Ifall sårområdet är svullet, men inget sekret fås ut via punktionen, ska man be radiologen göra en ultraljudsundersökning i området.

Om seroma bildas under flera månaders tid är det skäl att konsultera kirurgiska polikliniken 06 826 4293.

Ta med denna föreskrift när Ni går på punktion.